

U 60/2012 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista neuvoston päätöksiä (kilpailualan yhteistyösopimus Euroopan unionin ja Sveitsin välillä)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 1 kesäkuuta 2012 tekemät ehdotukset neuvoston päätöksiä Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton sopimuksen allekirjoittamisesta niiden kilpailulainsäädännön sovel-

tamista koskevasta yhteistyöstä (COM(2012) 244 final) ja Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton sopimuksen tekemisestä niiden kilpailulainsäädännön soveltamista koskevasta yhteistyöstä (COM(2012) 245 final) ja ehdotuksista laadittu muistio.

Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 2012

Työministeri *Lauri Ihalainen*

Hallitussihteeri Tarja Sinivuori-Boldt

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

MUISTIO

EU/2012/1565

3.10.2012

KOMISSION EHDOTUKSET NEUVOSTON PÄÄTÖKSIKSI (KILPAILUALAN YHTEISTYÖSOPIMUS EUROOPAN UNIONIN JA SVEITSIN VÄLILLÄ)**1 Tausta**

Yritystoiminnan kansainvälistyminen on johtanut siihen, että myös kielletyt kilpailunrajoitukset ja niiden vaikutukset ilmenevät usein yhtä aikaa useissa valtioissa. Tämän vuoksi on todettu tarpeelliseksi tehdä sopimuksia eri valtioiden kilpailuviranomaisten yhteistoiminnasta ja tietojenvaihdosta. Kilpailusääntöjen soveltamisen alalla tehtävien kansainvälisten sopimusten tarkoituksena on tehostaa kilpailuvalvontaa ja mahdollistaa viranomaisten tutkimusten koordinointi. Tällä hetkellä Euroopan Unionilla on voimassa tällaiset sopimukset Yhdysvaltain, Kanadan, Japanin ja Etelä-Korean kanssa.

Myös nyt ehdotetun Sveitsin kanssa tehtävän yhteistyösopimuksen tavoitteet ovat samankaltaisia kuin edellä mainituissa sopimuksissa. Tietojenvaihdon osalta kuitenkin ehdotetaan pidemmälle menevää yhteistyötä kuin mitä muiden maiden kanssa on sovittu.

EU:n tavoitteena on tehdä kilpailuasioita koskevia yhteistyösopimuksia pääasiallisten kauppakumppaneidensa kanssa. EU ja Sveitsi ovat toisilleen tärkeitä kauppakumppaneita ja niiden taloudet ovat kiinteästi yhteydessä toisiinsa. Näin ollen monilla kilpailua rajoittavilla toimilla on vaikutusta EU:n ja Sveitsin väliseen kauppaan. Käytännössä EU:n komissio ja Sveitsin kilpailuviranomainen ovat tehneet yhteistyötä useiden kilpailunrajoitustapausten selvittämisessä, vaikka virallista yhteistyösopimusta ei ole.

EU:n ja Sveitsin väliselle kilpailuviranomaisten yhteistyösopimukselle on hyvät edellytykset. EU:n ja Sveitsin kilpailusäännöt, kilpailuviranomaisten toimivaltuudet ja seuraamukset ovat yhtenevät. Myös esimerkiksi osapuolten puolustautumisoikeuksia koskevat säännökset ovat pitkälti samanlaiset.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

EU:n ja Sveitsin välinen sopimus noudattaisi aiemmissa Yhdysvaltain, Kanadan, Japanin ja Etelä-Korean kanssa tehdyissä sopimuksissa valittuja päälinjoja. Siinä sovitaisiin kilpailunrikkomusten tutkimuksia koskevasta yhteistyöstä ja koordinoinnista, kilpailupolitiikkaa koskevien tietojen vaihdosta ja toisen osapuolen merkittävien etujen huomioon ottamisesta.

Sveitsin kanssa tehtävä sopimus mahdollistaisi tietyin edellytyksin myös luottamuksellisten tietojen vaihtamisen EU:n komission ja Sveitsin kilpailuviranomaisen kanssa. Mitään velvollisuutta tietojen vaihtamiselle ei kuitenkaan olisi vaan tietoja luovuttavalla viranomaisella olisi kussakin yksittäistapauksessa mahdollisuus päättää tietojen antamisesta toiselle viranomaiselle. Unionin tuomioistuin on vakiintuneessa ratkaisukäytännössään katsonut, että liikesalaisuuksien suoja on unionin oikeuden yleinen periaate ja että komission tulee toiminnassaan ottaa huomioon yritysten oikeudet sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta (unionin tuomioistuimen ratkaisu muun muassa asiassa C1/11, ei vielä julkaistu oikeustapauskoelmassa, sekä asiassa 53/85, Kok. 1986, s. 1965). Sopimuksen mukaan voitaisiin vaihtaa vain sellaisia tietoja, jotka liittyvät kummankin viranomaisen tutkittavana olevaan samaan kilpailunrajoitukseen. Leniency-menettelyssä saatujen tietojen tai osapuolten puolustautumisoikeuksien kannalta merkityksellisten tietojen vaihtaminen ei kuitenkaan olisi mahdollista. Myös tietojen käyttämiselle on sopimuksessa asetettu rajoituksia. Vaihdettuja tietoja ei voitaisi luovuttaa eteenpäin, eikä niiden perusteella voitaisi määrätä sanktioita luonnollisille henkilöille

3 Oikeusperusta

Sopimuksen oikeusperustaksi on esitetty Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 3 kohdan 1 alakohtaa, 207 artiklan 4 kohdan 1 alakohtaa sekä 218 artiklan 6 kohdan a (v) alakohtaa ja 218 artiklan 7 kohtaa.

4 Asian kansallinen käsittely

Asia on ollut esillä kilpailu- ja valtiontuki-jaostossa (EU 12).

5 Valtioneuvoston kanta

Suomi kannattaa sopimuksen hyväksymistä.

6 Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön, ml. Ahvenanmaan asema

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön. Kilpailun edistäminen on Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 10 kohdan mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluva asia.